

יש זוגות ויש זוגות

הרב **אפרים שרבני שליט"א**

אחד

הנושאים שתופסים מקום מאוד גדול בחיים שלנו, הוא נושא שלום ביתנו.

ואני רוצה להגיד לכם שעם הזמן גיליתי שיש שני סוגים של זוגות. יש זוגות, איך אקרא להם, "ימה שיהיה יהיה", לאיפה שהחיים יקחו אותנו לשם נגיע. אם נריב נריב, אם לא נדבר לא נדבר, מה כבר יכול לקרות, זוג שתמיד מרגישים שחייב לקרות משהו ולא מכירים תקופה רציפה שהכל טוב ונעים.

זוגות כאלו, אני אומר בצער, זה לא רק עכשיו או בעוד חודשיים, זו מתכונת לכל החיים, המריבות, ההקפדות, הדברים שנשארים בלב ולא נסלחים, זה עד הזקנה, גם כשיבואו אליהם נכדים הביתה. כי אם זו המתכונת עכשיו, זו גם המתכונת עוד עשרים שנה ואפילו עם יותר משקעים ושנאה.

פעם רבים על כסף, פעם על המשפחות של שני הצדדים, פעם על החינוך, על חוסר התחשבות, כל פעם משהו אחר, אך אלו רק עליות למריבה. כל המריבות נובעות ממקום אחד - מקשר לא בריא, מקשר שלא טובל, מקשר שלא מושקע. ומאידך יש זוגות שהחליטו שהשלום בית זה לפני הכל. לפני העבודה, גם לפני הילדים. הבעל עומד ואומר לעצמו אני לא אתן לשלום הבית הזה ללכת לאיבוד, כמה שזה יעלה לי, עבודה, חברים, הכל, כנ"ל האשה.

וגם כשיש קצת הפרעות בשלום אז מדברים על זה. בואי נשב, למה זה ככה, אני רוצה לצאת לדבר איתך, אני מרגיש קצת בזמן האחרון שיש רפיון בשלום בית, אני רוצה לדעת מה מפריע לך, מה מציק לך, וכשהוא מבין מה מציק לה, אז הוא יודע לומר "אם זה מציק לך אני אזהר מזה, מבטיח". "לא ידעתי כמה זה מפריע לך". והיא גם שואלת "מה מציק לך?". הבעל מקבל על עצמו היא מקבלת על עצמה, הוא נותן מעצמו היא נותנת מעצמה.

תענוג הזוג הזה. טוב להם בחיים. מכל סוגי האושר שאני מכיר, האנשים הכי מאושרים, יותר מאושר של כסף, של עבודה טובה, אלו אנשים שטוב להם בבית, שיש להם לאן לחזור. ובית כזה שאכפת לו, הוא נהפך לבית של ה' יתברך, ובגלל שה' יתברך רוצה את הבית הזה הוא ישמור עליו. נכון ששלום בית זה אושר, אבל צריך לזכור עוד משהו, זה לא בחינם. אם אתה לא בא לתת, אם את לא באה לשים אותו ראשון בסדר העדיפויות לפני הכל, לפני ההורים, לפני הכסף, לפני החברות, לא יהיה לך. חד משמעית.

הרב לוינשטיין היה אומר לחתן לפני החתונה "כל יום אדם יחשוב שתי רגעים מה עשיתי היום בשביל שלום הבית שלי". אתם לא יכולים לשער איזה משפט זה, תמיד תדאג קודם כל לקן שלך. אדם שאין לו קן לחזור אליו הוא איש בודד ועזוב, אשה שאין לה נחת בדירה שלה עם בעלה היא אשה בודדה, לא משנה כמה חברים וחברות יש להם, כי בסופו של יום אין להם קן לחזור אליו.

כל אחד מאתנו צריך לחשוב טוב ולבחור, איך הוא רוצה מהיום עד ימי הזקנה לחיות את החיים שלו, חיים שלווים בבית, שיחות

יפות, אשה מכבדת, שמחה, או לחיות בסבל ולהישאר איתה רק בגלל שיש ילדים באמצע. אתה בוחר, את בוחרת. קשה לחשוב איזה עונש זה לחיות חמישים שנה באותו בית רק בגלל הילדים.

כל אחד מאתנו צריך להגיע למצב, כשישאלו אותך אם היו מחזירים אותך אחורה היית לוקח את אותה אישה? אתה תצעק "רק אותה! וגם משלם גם את כל ההון שבעולם בשביל זה!" - זה שלום בית. לאן שיחזירו אותי אני אבחר בך אשתי היקרה.

אני מכיר מישהו, שאני מבטיח לכם שהיום הוא מבין טוב טוב את מה שאנחנו מדברים כאן עכשיו. הוא היה נשוי, היו לו קצת בעיות, האמת שהוא הודה שהוא היה רוב הבעיה, היא מעולם לא קיבלה ממנו תשומת לב, אכפתיות, מילים כמו שבעל צריך לתת. בסוף הם התגרשו. היא מצאה את הבעל שכנראה כן יודע לתת, וכמו שהבנתי גם הבעל החדש הבין באיזה מקח הוא זכה. והראשון מבכה על האבדה שאבדה לו, או בעצם שהוא איבד אותה בידיים שלו.

הציעו לו כל מיני הצעות, אך הוא אומר זה לא קרוב למה שהיה לי. אחרי זמן הוא מצא מישהי, לפי מה שהוא אומר לא כמו הראשונה. הוא שאל אותי "איך אני שומר עליה? איך אני לא חוזר על הטעות הקודמת?".

שאלתי אותו "אתה יודע להעריך?". "כן". "אתה יודע להגיד ולהראות את זה?". הוא קצת גמגם. "אתה יודע להגיד את חשובה לי באמת? אתה יכול?".

"אני רוצה שתדעי שבאמת את חשובה ליי, אתה יכול להסתכל לה בעיניים ולהגיד לה את זה? יופי. היא תסמיק או תחייך, ותמשיך ותגיד לה "אני באמת מתכוין למה שאני אומר". אלו שניים, אתה צריך למצוא עוד הרבה כאלו. אמיתיים מתוך הלב.

וגם כמה שפחות להעיר. כשאתה תבין שהערות זה דבר רע, אתה תגלה שעל רוב ההערות אפשר לדלג. ההערות עושות לא טוב בבית. כל הערה תחשוב אם אפשר לחסוך אותה. ואם אי אפשר תחשוב איך להגיד אותה.

כשאתה מגיע לבית, אם אתה מסוגל להניח את הטלפון ואת העבודה בצד ולהיות רק איתה, זה יכול להצליח, ואם לא, אתה הולך לעבור מה שעברת עם הראשונה, אולי יותר קשה. תהיה בעל טוב, תהיה לך אשה טובה. גם הכל יהיה בבית הזה, לא יהיה חסר בו כלום, בפרנסה, בילדים, בנחת.

אני לא מגלה לכם דברים חדשים, חז"ל אמרו את זה כל כך מזמן "כשאהבתנו הייתה גדולה היינו ישנים על החוד של הסכין, וכשהאבה כתתה לא הספיק לנו בית של ששים אמות".

אשתך לפני כולם, בעלך לפני כולם.

אחד הצדיקים הגדולים לפני כמה דורות היה ר' נחומקה הרדונר, החפץ חיים היה מעריך שלו. בחג החנוכה ידוע שהמהדרין מדליקין מיד בצאת הכוכבים, ואף אברכי הכוללים סוגרים את הספרים בכדי לרוץ ולהדליק בזמן. באחד מימי החנוכה שכולם מיהרו להדליק, החנוכייה היחידה שהייתה עדיין ללא נרות, הייתה של ר' נחומקה. כך במשך שלוש שעות. לאחר שלוש שעות הגיעה אשתו לבית, הוא חיך ומיד קם להדליק את נרות החנוכה בשמחה גדולה. אמרו לו

המשך שיחת הרב בעמ' 3 <<

זמני השבת ירושלים

הדלקת נרות לנחמים 40 דק'

18:31 18:51

יציאת השבת (ר"ת) יציאת השבת

20:31 19:42

במערכת הטלפונית של

קול המחנה

072-338-7000

ללא עלות!

באביב מתחדשים השיעורים

של הרב **אפרים שרבני שליט"א**

והבית בהיבנותו

הרב שמעון שורתי שליט"א

מגאולת הגוף לגאולת הנפש

ועוד. ואדם שאחז והורגל בהם שנים השתרו בתוכו, לא במהרה יצא מהם.

"ומבית אביך"

והשלישי: "ומבית אביך" – טבעי שכל אדם שמגיע להינשא, מגיע עם 'טבעים', הרגלים, תכונות, ערכים ומידות שספג במשך כל חייו בבית הוריו! וודאי שלרובנו הבית הקנה הרבה מידות, הרגלים, וערכים טובים, אך המציאות מוכיחה, שהרבה מאד בעיות בשלום הבית, מתחילות בדיוק בנקודה הזאת, שהזוג הביא הרגלים מבית הוריו שהם פחות טובים. ועלינו לזכור תמיד, אם לא ננקוט באמצעי זהירות נוקשים, אנחנו עלולים לחקות את המעשים הללו, כי 'מעשה אבות סימן לבנים', קשה למחוק תקופה כל כך ארוכה של 20 שנה שבהם ראינו והשרשנו את הדברים, בלי עבודה מתמדת אנחנו לא נצליח להוציא את התמונות האלו מהראש, וזאת למרות שחשבנו: "הטעויות שעשו ההורים אנחנו לא נעשה לעולם", ואף על פי שהסקנו את המסקנות הנדרשות, הדברים לא ישכחו מאתנו במהרה.

כמה דוגמאות:

א. ישנם כאלה שלא הורגלו בעברם בבית הוריהם – בפרט אותם שגדלו בבתים הרחוקים מתורה ומצוות – במילים חמות ופרגון, כי אם בדיבור בחוסר כבוד אחד לשני, ביקורת, הערות ועקיצות הושמעו על כל צעד ושעל. הכרתי אדם יקר, עדין ורגיש שהתחתן עם אישה 'בלי עצם בלשון', כל שני וחמישי היה ביניהם 'פיצוץ'. היא הייתה פותחת את פיה 'בחכמה' והוא היה 'קם בעוד לילה' ובורח מן הבית... אחר זמן, הבעל הבין שאשתו לא אישה רעה, בהרבה דברים היה הייתה 'עולה על כולנה' עשרת מונים ודואגת לצרכיו ומשקיעה בו, אלא שהיא גדלה במשפחה שעקיצות ו'ירידות' הם חלק בלתי נפרד מחייהם והם אפילו קצת גאים בכך... מחמת כך הבין שזה נהיה לה כטבע שני. עם הזמן האישה התעדנה לאט לאט [אבל לא פחות חשוב הוא, שהבעל באותה שנה קנה בעצמו מידה חשובה, מאדם פגיע מאוד שכל מילה אצלו גרמה לפצע עמוק בנפש, הפך הוא לאדם 'חסין', הוא הבין שלא כל מילה שיזרקת 'לאוויר, באמת מתכוונים אליה, הוא הפנים שיש אנשים שהדרך שלהם להראות חיבה היא לעקוץ ולרדת עליו]. **ב.** ישנם בתים, שהאב לעולם לא עזר וסייע במטלות הבית, האם הייתה עושה הכל, גם שהאם הייתה קורסת תחת הנטל הכבד ועול גידול הילדים היה האב עומד מנגד ומחריש (מצוי מאד בדור הקודם). והנה, הבעל חושב לעצמו: "אם אמא שלי הסתדרה, אין שום סיבה שאשתי לא תסתדר" – ולאמיתו של דבר אדם, שרואה את אשתו כמעט וקורסת תחת הנטל הכבד ולא 'מושיט יד לעזרה' – **הדבר גובל באכזריות!** **ג.** ישנן נשים עם בעיית 'ניקיון יתר', אם הבית לא נקי כמו 'בית מרקחת', מיד נשמעת קול מהומה בבית, ובמקום שהבית ישרת אותה והניקיון והסדר יהיו כדי שלבעלה וילדיה תהיה פינה חמה, היא משתעבדת לבית והופכת את ביתה למקום לא נעים לחיות בו.

לבית אלוהים ויבורך, אמן לוי אוריאל

ניתן להשיג את הספר 'שירת הבית' ברשת חנויות 'אור החיים'

"הרי" את מקודשת לי **כדת משה וישראל**, כך אומר החתן הטרי לכלתו מתחת לחופה. שואלים רבותינו, מהו "כדת משה וישראל"? למה לא אומר לה: "הרי את מקודשת לי כחוקות התורה"? או "הרי את מקודשת לי כדת" וכדומה? מה העניין בהזכרת משה וישראל? עונים בעלי המוסר דבר נפלא. פעמים חיי הזוגיות דומים מאד לקשר של משה רבנו ע"ה ועם ישראל.

כל מי שיעמיק בסיפור יציאת מצרים, מי שיתבונן על המסלול הלא פשוט שעברו עם ישראל ומשה רבנו במדבר ארבעים שנה, יבחין בקלות רבה, שאותם ארבעים ותשע שעי טומאה שירדו אליהם עם ישראל לא מיהרו לצאת מהם כל כך בקלות. היצר לעבודה זרה, הנרגנות הבלתי פוסקת, ועוד הרבה תכונות מידות והרגלים, ששחבו איתם לאורך כל המסע הארוך הזה! פעם אחר פעם סופג גדול הנביאים תלונות והטחות, האשמות, חוסר הערכה ועוד, ומשה רבנו שותק.

מובא בספרים הקדושים, שעם ישראל אמנם השתחררו בגופם ממצרים, אך נפשם הייתה כבולה בשרשראות של ברזל בתוך המנטליות המצרית-בתכונות, במידות, בהנהגות, בתאוות. נכון, עם ישראל יצאו ממצרים, אך מצרים עדיין לא יצאה מעם ישראל! להוציא את הגוף זה בורא העולם עשה, הוא קרע את היס, הוא נתן לפרעה עשר מכות, הוא עשה ניסים בשמים ובארץ, אך להוציא את הנפש, תפקיד זה נתן בידיו של כל אחד ואחת! וכמו שהשפיע על 'שלום הבית' של משה וישראל, כך משפיע בכל בית ובית! נסביר...

כל אחד ויציאת מצרים שלו!

לכל אחד יש 'מצרים' קטנה שלו. ההרגלים והתכונות הרעות נקנו בנפשו. מצרים- אותיות מיצרים, דהיינו גבולות שסוגרים על האדם וקשה לו מאד לברוח מהן. והרב **צבי אלימלך שפירא זצ"ל** (בספרו 'אגרא דכלה', לדף), מחלק את עניין ההרגלים לשלושה חלקים, ומסמך זאת על הפסוק: "וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמִּלְךָ־דָד וּמִבְּיַת אֲבִיךָ" (יב א) – הקב"ה מצווה את אברהם אבינו לעזוב, ומדרך אותו בצורה מאד מדויקת מה לעזוב. קודם כל: "לך לך מארצך" – מהארציות שבך, תעזוב את ההרגלים שאתה בנית וטיפחת במו ידך, את הדיבור הצעקני, את הסלנגים של הרחוב שפרצו כל שער אפשרי, את ההנהגות החסרות בדרך ארץ, ושלא נדבר על הרגלים שנוגעים באיסורים, כמו ליצנות, לשון הרע, נבלות הפה ועוד. ממשיכה התורה ואומרת: "וּמִמִּלְךָ־דָד" – דהיינו, תכונות המולדות בך. שאותם רוצה הקב"ה שתשבור שאתך עוד מבטן אמך, תכונות וטבע רע, כעס, קמצנות, עצלות, ישנם אנשים שיש להם נטייה תמידית לעצבות

מופץ חינם
לזיכוי הרבים!

דיסק סידרת
חינוך ילדים

של הרב **אפרים שרבי** שליט"א

להזמנות: 055-6777644

"איזה כיף זה
בית עם משמעת!"

לשמע
ולהבין!

בס"ד

באר החסידות

אוצרות מעולות החסידות

בעבודת הקודש לעשות רצון אביו שבשמים, ואדרבה עבודה זו חשובה מאד בשמים. (תפארת למשה).

ההכנה לפסח

בכל המצוות כולן אין ראוי להרבות בחומרות יותר מדי, אולם בהלכות פסח כדאי להחמיר, וכל חומרא וחומרא הן כתכשיטים לכלה. לפיכך דבר פשוט הוא שצריך לעשותן בשמחה וברוגע, ולא מתוך עצבון וכעס חלילה, כמו קישוט הכלה הנעשה מתוך שמחה גדולה ויתירה. (ור שמחה בונם מפרשיסחא).

על ידי ההכנות לחג הפסח יש בידי האדם להשיג מדרגת רוח הקודש, אך מדת הכעס מונעת ממנו מעלה נשגבה זו. (רי לוי יצחק מבארדיטשוב).

הגם שנוהגים לברך "פורים שמח", ו"פסח כשר" יש מקום לברך גם בהיפך "פורים כשר" "פסח שמח", כי בפורים עלולה השמחה לעבור את גבול הכשרות, ובפסח עלולה הכשרות לעבור אל הרגזנות... (רי ג'ד אייזנר).

לא שייך שהאדם בעצמו יוכל להזהר ממשוא חמץ, אלא שאחר כל הפעולות שעושים, יש להתפלל לקב"ה שיעזור לו שיהיה ממשוא חמץ. ולכן אמרו "הנזהר" ממשוא חמץ - על-ידי שהקב"ה עוזרו, ולא אמרו "הזהיר", שמשמע שהוא עצמו נזהר. (הרבי מטשערנאביל).

"דברי יואל" מסאטמאר, היה רגיל כמעט בכל ליל הסדר לומר בשם ר' יהושע מקראלי: "שמי שאין לו רוח הקודש בליל הסדר אינו בגדר אנושי". ובכל חודש ניסן אם היו מפריעים ל"דברי יואל" מעבודתו הקדושה, היה אומר דבר זה, באומרו שבחודש ניסן צריך הוא להכין את עצמו לעריכת הסדר, שהרי צריכים להגיע בו לידי רוח הקודש. (פניני תורה וחסידות).

אתה לא צריך לבדוק חמץ בכיסים שלך...

רבי אייזל מסלוניס ראה פעם גביר מיהודי סלוניס, קמצן גדול, עומד ערב-פסח לפני פתח ביתו ומנער בהקפדה רבה את כיסי בגדיו, שלא ישתתיר בהם, חלילה, פירור של חמץ. אמר לו רבי אייזל: על-פי דין, אין אתה חייב לבדוק בכיסים שלך. שכן לבדוק חייב אדם מישראל רק "עד מקום שידו מגעת", ואילו ידך שלך מגעת תמיד רק עד לכיס, ולעולם אינה יורדת לתוכו... (אוצר מרגליות).

"וירא" את המקום מרחק

"אֲשֶׁה כִּי תִרְעֶי וְיִלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שְׁבַעַת יָמִים". הענין אומר דרשני, אשה כשרה, מביאה ילד ישראל לעולם, שיהא בעזרת ה' מרבה כבוד שמים, עוברת תשעה חדשים של צער עיבור, ואחר זה עוברת צער לידה, ועם כל זה אחר עבודה קשה כזו במסירות נפש היא טמאה?! ולכאורה במקום שתהיה לה התקרבות יותר לקדושה על מסירתה להרבות זרע ישראל, היא נטמאת ומתרחקת מהקדושה, ואף שדיני טומאה וטהרה אין להם הסבר רק הם חוק, מ"מ יש לזה עניין התחזקות במה שיש ללמוד מה.

והנה מובא בזוהר הק' על הפסוק **"וירא את המקום מרחק"**, שראה אברהם אבינו את עצמו מרוחק מה', וזה היה נסיון גדול לאברהם אבינו, עד שזכה לבנו יצחק, ואחר שהקב"ה מבטיח לו **"כי בג' יצחק יקרא לך זרע"**, אומר לו הקב"ה לך ושחוט אותו לשמי, ואברהם הולך במסירות נפש ובשמחה, אינו שואל שאלות. ולכאורה היה צריך להיות לו התקרבות גדול לקב"ה בכל משך הימים האלו, אבל לא רק שלא היה לו התקרבות לקב"ה, אלא אדרבה הרגיש וראה את עצמו מרוחק, אבל אברהם אבינו בכל זאת לא הסתכל בזה, ועם כל זה נתחזק ואמר, **אע"פ שאני מרוחק מהקב"ה, מ"מ מה שציוני הבורא אעשה במסירות נפש. וזה היה עיקר הנסיון, אדם הולך לשחוט בנו יחידו, ועוד לוקחים ממנו כל המדרגות, ואעפ"כ אברהם אינו שב לאחור, רק עושה רצון הבורא במסירות נפש.**

עבודת האדם אינה רק בזמן שמרגישים איזה התעלות הנפש והתקרבות לה, **אדרבה המדרגה הכי גבוהה היא בזמן שאין מרגישים כלום ואעפ"כ עובדים, זהו הכי חשוב להקב"ה.** לימוד זה הוא מה שיש ללמוד מפרשה זו, מאשה היולדת שאפילו אחר עבודה כזו, אחר שעברה צער לידה והביאה ילד לעולם, היא יקח אדם התחזקות, שכלל אדם יש עליות וירידות, ואל יפול לבבו להתרשל בזמן שמרגיש את עצמו מרוחק או בזמן שהוא באמת מרוחק, שאעפ"כ עליו להמשיך

המשך שיחת הרב

הוא מתעייף כל כך: על ברכה לאשתו. היום יש אנשים שעושים טובה אם שולחים לה הודעה של בוקר טוב, וגם עם הבוקר טוב הוא מוסיף ואומר לה אל תשכחי להוציא את הילדים, והצדיק הולך כברת דרך ברגל עולה את המדרגות רק בכדי להשמיע לה בוקר טוב! איך אשה כזאת לא תכבד אותו? אני גם מאמין שהאשה הזו העניקה את כל כולה בשבילו, מה שנתן לו את הכוח לכבד, את החשק לחזור ולראות אותה מעריכה ומחייכת.

אני מכיר איש יקר, שתמיד כשהוא יוצא למשהו חשוב או לאיזו עסקה חשובה, הוא ניגש לאשתו ואומר לה תברכי אותי- איך זה יפה, זה כל כך בונה. ואני מאמין שהברכה הזאת כל כך תועיל לו. לא משנה מי זאת אשתו ולאן הוא הולך- די בשמחה והכבוד שהוא נתן לה להרגיש כמה היא חשובה בעיניו, בכדי תהפוך אותה ואותו לצינור של שפע.

זאת אהבה, זאת קירבה, זאת נתינה, וככה בונים בית. לא אהבה של רחוב, זו אהבה לא אמיתית, היא חולפת עם הזמן. הוא אמר לה בדמעות שהוא מוכן למות בשבילה, והיום כשהיא לא מבשלת או כשהיא לא באה איתו לאירוע הוא מפתח כלפיה רגשות של שנאה. אהבה אמיתית לא נגמרת, היא רק מתגברת מיום ליום. כי זו אהבה אחרת, אהבה של נתינה, אהבה של לתת, של לבנות, של רוצה שיהיה לך טוב. וכמו שכתב בספר "מכתב מאליהו" שורה אחת כל כך חזקה "הקשר הטוב בין איש ואשתו יהיה כאשר יגיעו למעלת הנתינה, ואז אהבתם לא תפסק וחייהם ימלאו אושר ונחת, כל ימיהם אשר יחיו עלי אדמות"- השאר מיותר. יהי רצון שכולם יזכו לנחת אמיתית בבית, שלום אמיתי, של כבוד, של שמחה ושל הערכה אמיתית. אכ"י"ר.

לבת אלון עם ירמיה! אהבה לרבני.

תלמידיו בתמיהה "למה הרב המתין לה, הרי היא הייתה יוצאת ידי חובה גם כשהיא לא פה?". תשמעו תשובה של רב, אמר להם הרב "נכון, היא הייתה יוצאת ידי חובה, אך אני לא הייתי יוצא ידי חובה, איך אני אדליק והיא לא לידי, איך אפשר לעמוד ליד הנרות בלי הנר שלי?". המשיכו התלמידים ושאלו "אבל הרמב"ם כותב שצריך להדליק מוקדם?". אמר להם הרב "אם הרמב"ם היה יודע כמה היא נותנת בשבילי וכמה זה ישמח אותה אם אחכה לה, הוא גם היה אומר לי תחכה עד שמונה". הם ידעו איך לכבד אשה. כולם ימתינו בתור בשבילך, תלמידים, אנשים. ככה בונים חומה. רק להסתכל ולהתפעל.

אני אספר לכם מתי התפעלתי באמת. אתם גם תתפעלו. זה היה כשקראתי על ראש ישיבת חברון רבי שמחה זיסל ברוידא זצ"ל. אצלו הבנתי מה זה כבוד. מה זו אשה. מה זה יחס אמיתי. מספרים עליו שהיה מקפיד כשהיה יוצא מהבית להיפרד מאשתו הרבנית בברכה, הוא היה מברך אותה בכמה מילים חמות וטובות והיה יוצא לישיבה.

סיפר אחד התלמידים, היה זה בשנותיו האחרונות של ראש הישיבה כאשר ההליכה כבר היתה קשה עליו וכבר היה במרחק ניכר מביתו. לפתע ביקש הרב לחזור הביתה כי שכח דבר מה. אמרתי לרב אני יכול לחזור לבית ולהביא את הדבר הנשכח, וחבל שהרב יטריח את עצמו. אולם הוא התעקש וחזר את כל הדרך לביתו. זה לקח לו הרבה זמן. כשפתח את הדלת הוא מיד ניגש אל הרבנית והתנצל בפניה וביקש את סליחתה על ששכח לומר לה שלום ולברך אותה. הייתם צריכים לשמוע איך הוא בירך אותה. את כל הדרך הוא חזר עם רגליים כואבות והליכה כבדה, רק בשביל המילים החמות האלו. על מה בעל חוזר לבית? על מה

הלכות אקטואליות

הלכות אקטואליות למעשה על פי פסקיו של מו"ר פוסק הדור רבנו **עובדיה יוסף** זצוק"ל וממשיך דרכו מו"ר הראש"ל הגאון הגדול הרב **יצחק יוסף שליט"א**

מוצרים ותרופות בפסח

שימוש חיצוני (משחות על כל סוגיהן, זריקות, טיפות עיניים, אף, אזניים), מבואר שמותר להשתמש בהם בלא כל חשש, ואף אם יש בהם חשש חמץ הרי הוא פסול לאכילה ומותרים בהנאה.

תרופות שיש בהן טעם (כגון תרופות לילדים, או כדורי מציצה לצרבת וכדו'): צריכות הכשר מיוחד לפסח שהרי אינן פסולות וראויות לאכילה, שפעמים מערבים בהן חמץ, אמנם אף אם מעורב בהן חמץ מותר לחולה שיש בו סכנה, אך אם יכול ליטול תחליף וודאי צריך לעשות כן. וחולה שאין בו סכנה (שנפל למשכב, או שיש לו חום או שחלה כל גופו), יכול לכרכה בנייר ולאכלה, או יערב בה דבר מר באופן שתפסל לאכילה לרוב בני האדם (ראה אור לציון חייג עמי' צ'). ולגבי החזקתה בבית, כיון שהיא עדיין באיסור בל יראה ובל ימצא, יניחנה בארון חמץ המכור לגוי, ובעת הצורך ישתמש בה.

תרופות שאין בהן טעם ואינן ראויות לאכילה לרוב בני האדם (כגון כדורי אקמול ואופטלגין וכיוצאם): לחולה שאין בו סכנה (שנפל למשכב, או שיש לו חום או שחלה כל גופו) מותר. ואם הוא בריא, אלא שיש לו מיוחש בראשו ובטנו ובשנינו וכיו"ב, ע"פ הני"ל לדעת המשנה ברורה (המובא לעיל) ועוד פוסקים יהיה אסור. ולדעת מו"ר מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל מעיקר הדין יהיה מותר, אך מן הראוי להחמיר בזה. [עיי' חו"י"ע עמי' קכ, שאסר למי שיש לו מיוחש, אמנם ביבי"א סמך יותר וכתב להקל בשופי ועיי' בילקיי (תמו סע"ד)].

ועל פי זה נלמד גם למוצרים: כלים חד פעמיים מפלסטיק, קיסמי שיניים מפלסטיק או מעץ, חוט דנטלי (ואם יש בהם טעם, אף כל השנה צריכים הכשר), ניילון נצמד, דבק סלוטייפ, אקונומיקה מוצרי ניקוי אינם צריכים הכשר.

מוצרים שפעמים מערבים אותם עם עמילנים וכדו' שעשויים מחמץ: כלים חד פעמיים מקרטון, נייר אפיה, נייר סופג, מפינונים – אף על פי כן אינם צריכים מעיקר הדין כשרות, מכיון שנפסל לאכילה, אמנם כיון שבאים במגע עם אוכל חם, טוב ונכון אם אפשר משום חומרת חמץ למצוא בכשרות (הלכות מועד עמי' קב).

להערות והארות שמעון שורת: 055-6700235 | sh055677377@gmail.com

הקדמה: א. איסור אכילה, הנאה, שהייה של חמץ בפסח: האוכל חמץ בפסח עובר בלא תעשה, שנאמר: "לא תאכל עליו חמץ" (דברים טו, ט), ואם אכל במזיד עונשו בכרת, שנאמר: "כי כל אכל חמץ ונכרתה הנפש ההיא מישראל" (שמות יב, טו). וכן אסור ליהנות מחמץ בפסח (עיי' פסחים כח:). ועוד שני איסורים מהתורה נאמרו באדם שמשעה ברשותו חמץ בפסח, אך בלא לאכלו: 'לא יראה ולא ימצא', שנאמר בפרשת הפסח: "שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם", וכן נאמר: "ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבלך".

ב. אכילה, הנאה ושהייה מחמץ שנפסל לאכילה: אמנם מבואר בשולחן ערוך (תמ"ב סע"ט ע"פ פסחים מה:), **שחמץ גמור בעין** (כגון פיתה שנשרפה ונגעשה כחמץ), שנפסל לגמרי מאכילת כלב לפני זמן איסורו, מותר לקיימו ולהשאירו בביתו ומותר ליהנות ממנו, משום שנפסל מאכילת כלב אין עליו שם חמץ. אמנם לאכלו אסור מדרבנן, כיוון שבוזה שאוכלו בכוונה מחשיבו (בלשון הפוסקים נקרא: 'אחשביה') [ועיי' בב"י שזו מחלוקת בראשון, האם מותר לאכלו, **שלדעת הרא"ש**, אסור מהטעם הני"ל, **ולדעת הר"ן מותר**. ועיי' ביבי"א ח"י (סי' לו' אות ז'), שהביא עוד כמה מהראשי שאומרים כן, וכ"כ בדעת הרמב"ם, ולכן אין הכרח בדעת השולחן ערוך לאסור, אמנם שם לא טמך על זה אלא לצירוף לענין תערובת, ועיי' בסמוך].

ג. אכילה, הנאה ושהייה מחמץ בתערובת שנפסל: בחמץ בתערובת שנפסל קודם זמן איסורו שפסול מאכילת אדם (כגון בתרופות או במוצרים שמערבים בהם חמץ שפסול מאכילה), מבואר בשולחן ערוך (שם ד), שמותר לקיימו ומותר ליהנות ממנו בפסח. אמנם נחלקו האחרונים האם מותר לאכלו. לדעת המשנה ברורה (שם ט), אסור לאכלו, שאף בזה אומרים שכיון שאוכלו מחשיבו. אמנם יש פוסקים שמתירים לאכלו. **וכן דעת הגר"ע יוסף זצוק"ל** [ביבי"א שם]. **כמו כן**, לא שייך איסור אכילה אלא שאוכלו בכוונה, אך אם אוכלו בלא כוונה מותר, משום שבאופן כזה לא שייך לו שהחשיבו, שהרי לא בכוונה הוא (משני"ב שם ועוד אחר').

ועתה ע"פ הכללים הנ"ל נבוא לפרט תרופות הצריכות הכשר לפסח: שלשה סוגי תרופות יש: א. תרופות שמשתמשים בהם

הפעם, זה כבר ה-**ה** הגענו להיכל!

◀ שרק אחד זוכה לבנות!

"באחת השיחות עם הקבלן הרב אמר לו בהתרגשות: ההיכל הזה הוא הלב שלי..."

חינוך אליו יעקב בן ישי
055-6685981 | 050-4119309